

Генерал-потпуковник Александар Живковић, командант Команде за обуку

Резултат

ИМАШ ИЛИ НЕМАШ

Критеријуми који се стављају пред кандидате за професионалне војнике су строги, али не и довољно строги. Добрим професионалним војником сматраће се само онај који увек пружа максимум. Просечнима није место у строју.

Али је мера човековог успеха резултат који је постигао или пут којим је до тог достигнућа прошао? Они којима су повољне животне околности скратиле и олакшале пут, свакако ће рећи да разлике нема. Међутим, када се од ране младости човек лично и професионално усмери путем који има и лакше алтернативе, после извесног времена увиди да се постигнуто у професији и животу не мери близином циља, него бројем корака који се прелазе уздигнуте главе, без застајања и пречица.

Када упознате генерал-потпуковника Александра Живковића, команданта Команде за обуку, видите војника чији је поглед упрт увек право. Реч је о човеку чија Команда и људи у њој од момака и девојака жељних доказивања у униформи производи војнике и подофицире на којима ће почивати Војска Србије. У њихове руке долази конгломерат жеља, предрасуда и потенцијала, „необрађен људски материјал“ кога треба обликовати и дати му намену.

Поводом Дана Војске Србије, наш саговорник био је управо генерал Живковић, човек који прихвата само нужну меру публицитета, дугогодишњи припадник специјалних јединица, смирен командант чија је омиљена реч „могу“, војник који пред одабраном публиком понекад на „Гуерини“ хармоници засвира „Свилен конач“ или „Аргентински танго“, човек који тврди да „просек“ није луксуз који српски војник себи може да дозволи.

■ *Господине генерале, да ли можете ђовући паралелу између улоге коју је Команда за обуку имала после формирања и данас?*

– Улогу Команде за обуку можемо сагледати кроз два периода. Од формирања, 23. априла 2007. па до краја 2008. године. Команди су претпочињени сви центри за обуку и успостављен је систем индивидуалне обуке, тежишно за рочни састав. Од почетка 2009. до данас заокружили смо систем индивидуалне обуке, ус-

пешно обучавамо кандидате за професионалне војнике по новом моделу, обучавамо и усавршавамо подофицире изабране из строја најбољих професионалних војника. Показатељ преношења тежишта с обуке војника на редовном служењу војног рока на обуку и усавршавање професионалаца била би статистика о броју различитих курсева и усавршавања. Реци-

Данас, када ђриликом контрола и обилазака срећнеће младе старешине на обуци шћа им кажеће, како их савешћујеће?

– Прва мисао ми је увек осећање које сам имао на почетку каријере, када сам од старијих старешина учио оно што се није дало научити у школама. Сетим се како је на мене деловала похвала, како критика, а како савет. Настојим да све што кажем ускладим према том осећању. Најлакше је критиковати, галамити, казнити. Много већи квалитет постиже се када се младом човеку омогући да сагледа и исправи пропуст. Често поменем да се човек најбоље осећа када сам себи каже – *знам, смем, могу!*

мо 2007. реализовали смо 21 курс на којима је оспособљено 637 лица, 2008. је 2.615 старешина и војника завршило 153 различита облика усавршавања, наредне године смо на 211 курсева обучили 3.997 лица, а 2010. је на 197 курсева 5.295 припадника Војске Србије постало стручније и способније за формацијске дужности.

■ *Ваша команда обавила је и обавља велики ђосао у ђроцесу ђрофесионализације Војске Србије.*

– У том процесу, опет, можемо препознати двојаку улогу Команде за обуку. С једне стране стајала је потреба за обуком и оспособљавањем кадра за потребе команди и јединица Војске, а с друге потреба да се сама Команда са својим потчињеним саставима про-

фесионализује у захтеваним роковима и по дефинисаним стандардима. Истина, тај процес почео је на време, јер смо већ 2008. почели обуку кандидата за професионалне војнике. Оно што не треба заборавити јесте да су успостављени обавезујући критеријуми за проверу обучености кандидата за професионалне војнике. Тачно се зна шта, како и колико кандидат мора да покаже ако жели да настави обуку у Војсци Србије и стекне статус професионалног војника. Лествица критеријума за војнике на служењу војног рока била је постављена нешто више изнад оцене „3“, а за кандидате за професионалне војнике за оцену „4“.

■ *Дакле, за Вас „добро“ није добро?*

– Добро и врло добро није довољно за професионалног војника у 21. веку! Ми, једноставно, немамо право да будемо просечни јер задаци из било које од три дефинисане мисије Војске Србије нису просечни и не могу их извршити просечни људи. Оцена „три“ на гађању јесте позитивна оцена! Али, омогућава ли тај ниво обучености сигурно извршење задатка? Да ли је ситуација поплаве, земљотреса, мировне операције хиљадама километара далеко просечна? Наравно да није. То су ванредне, захтевне и опасне ситуације и припадник наше војске ни себе ни друге не сме излагати ризику сопственом просечношћу.

■ *Шћа је, ђрема Вашим мерилима, обучен ђрофесионални војник Војске Србије?*

– Постоје дефинисани стандарди обучености и оспособљености војника, подофицира и официра. Као што сам већ рекао, нисам задовољан тим стандардима и њих ћемо мењати! Али, једно морамо знати – обучен војник, подофицир, официр јесте онај који према својим психофизичким, образовним, радним, моралним и осталим карактеристикама постиже максимум. Професионални војник мора, дакле, да испуни стандарде, али што је још важније – увек мора да пружа најбоље од себе!

■ С обзиром на то да сте већи део каријере провели у специјалним јединицама, да ли имате дилему да ли су понекад Ваши захтеви и критеријуми преоштри за људе којима командујете?

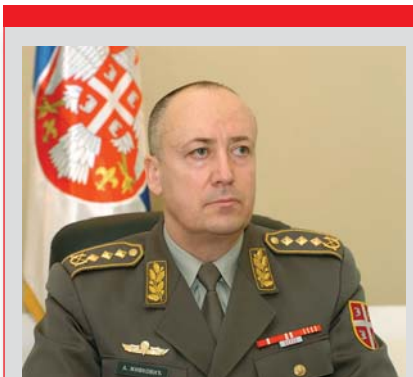
– Током две године на овој дужности, с мојим сарадницима разјаснио сам све недоумице. Уважавам колеге, припаднике свих родова и служби и разумем да не могу сви бити у равни припадника специјалних јединица. Уосталом, постоје различити стандарди за извршавање појединих задатака и за обављање одређених дужности. Али, апсолутно сви могу да примене један од принципа – увек треба тежити да будеш бољи, да би био најбољи! Јер само најбоље извршен задатак је потпуно извршен задатак!

■ У центрима за обуку у заједничком строју су и жене и мушкарци. Пажња јавности била је усредсређена у тој „историјску“ рекрејивну.

– Пажња јавности није утицала на захтеве које смо поставили пред кандидате оба пола. Укључивање жена у професионалну службу у Војсци тече без проблема. До сада смо обучили укупно 795 кандидаткиња. Тренутно, у Првом центру за обуку имамо 64 жене које ће, уколико испуне критеријуме, наставити рад у јединицама Војске Србије. Уз то, десет професионалних војника жена до сада је завршило лидерски курс који је предуслов за упућивање на основни курс за подофицире, а њих шест недавно је успешно окончало Основни курс за подофицире и ступило на прве старешинске дужности.

■ Чињеница да је од јануара престала обавеза служења војног рока намећула је потребу да мењате организацијску структуру Команде и њених јединица. Које су новине?

– Имајући у виду одлуку о обустави обавезног служења војног рока настала је потреба да смањимо број цен-

■ Поједине старешине сећају Вас се као команданта батаљона који је с подлогом минобацача 82 милиметра радио зглобове и сличне вежбе.

– У то време нисмо имали савремена средства за физичку обуку, па смо користили такозвана приручна средства. Није то био мој „епп“ него примењено физичко вежбање под оптерећењем које су сви морали да изводе и ту ничег чудног нема. Сваки војник који дужи неко наоружање или средство мора бити способан да с њим савлада простор и изврши задатак. У реалности то је разлика између живота и смрти.

тара за основну обуку. Током прошле године центре у Панчеву и Крушевцу преформирали смо у команде за развој територијалних бригада. У њиховој надлежности је искључиво обука и припрема лица из резервног састава за формирање ратних јединица и обављање гарнизонских послова. Поред тога у неким центрима за основну обуку смањили смо број чета за обуку у складу с реалним потребама за обуком војника на добровољном служењу. Нови модел обуке подофицира условио је формирање посебног центра за обуку и преиспитивање капацитета досадашњих центара за специјалистичку обуку, расформирање одређених јединица, њихову рационализацију... Намеравамо и даље да се прилагођавамо одлукама које доноси врх система одбране у области обуке оних који се определе за добровољно служење војног рока, тако да ћемо током

године да преформирамо још два центра за основну обуку у команде за развој територијалних бригада.

■ Да ли сте задовољни материјалним ресурсима за обуку?

– У протеклом периоду имали смо довољно муниције, горива и вежбених средстава тако да процес обуке није прекидан нити је било импровизација. Али, не могу рећи да сам задовољан чињеницом да у дужем времену нису набављана савремена средства за обуку попут тренажера или симулатора. Ограничена средства којима је систем одбране располагао нису дозволила таква улагања. Стрелишта и полигони у овом тренутку задовољавају потребе за реализацију различитих вежби, али би улагања у њихова проширења и осаврењавање добро дошла. Када је реч о Интервидовском полигону „Пасуљанске ливаде“, израђена је претходна студија развоја и припремају се документа за доношење одлуке на основу којих би се полигон дефинисао као простор од посебног значаја. После тога наставићемо пројектовање и створити услове за изградњу потребне инфраструктуре.

■ Како видите војника, нарочито старешину изван касарне?

– Имајући у виду специфичност војног позива и значај који има у друштву пред војника, а нарочито професионалног подофицира и официра поставља се обавеза да и ван радног времена, на било ком месту, буде репрезент професије. Реч је о људима који су изабрани да се баве тим послом, којима је у руке дата одговорност и ми ниједног тренутка не смемо заборавити институцију и државу којој служимо. Наравно, да бисмо то могли да постигнемо, поред подизања нивоа захтева, треба у складу са могућностима наставити унапређење статуса оних који се баве војном професијом, да имају сво достојанство живота и рада. Како они, тако и њихове породице. ■

Александар ПЕТРОВИЋ
Снимио Даримир БАНДА